

Tverrfaglig og tverrprofesjonelt samarbeid – noen erfaringer fra HSN.

Runi Børresen

Førstelektor

Fakultet for humaniora, idrett og utdanningsvitenskap

Men først vil jeg si litt om:

Forankring av dette arbeidet i
folkehelsearbeid – et
folkehelseproblem?

Hva betyr det egentlig?

Hva er målsetting for samarbeid?

Hva gjør vi helt konkret for å bedre
studentenes evne til samarbeid?

Folkehelseproblem – hva betyr det?

Generelt for folkehelsefeltet

- Viktig med forankring og påtrykk fra (stat) /regionale myndigheter
- Viktig med forankring både administrativt og politisk i kommunen
- Det er på system, struktur og samarbeid på tvers det er mest å hente.
- Prioritering er nødvendig

Ottawa charteret, 1986. Fem hovedstolper:

- **Å bygge opp en sunn helsepolitikk** – det vil si ”plassere ’helse’ på sakslisten til de bestemmende organer på alle områder og nivåer”.
- **Å skape et støttende miljø** – ”helsefremmende arbeid skaper leve- og arbeidsforhold som er trygge, stimulerende, tilfredsstillende og trivelige”.
- **Å styrke lokalmiljøets muligheter for handling** – ”helsefremmende arbeid skal styrke lokalsamfunnet når det gjelder å prioritere, avgjøre, planlegge tiltak og gjennomføre dem for å kunne oppnå en bedre helse”.
- **Å utvikle personlige ferdigheter** – ”helsefremmende arbeid skal støtte personlig og sosial utvikling ved å sørge for informasjon, helseopplysning og kunnskap om mestringsteknikker”.
- **Å tilpasse helsetjenesten** – ”helsesektorens rolle må i økende grad bevege seg i en helsefremmende retning, utover ansvaret for å yte kliniske og kurative tjenester”.

Nutbeam (1986)

"Health promotion is the process of **enabling individuals and communities** to increase control over the determinants of health and thereby improve their health " (s. 113).

No society can afford it!

“Early investment in the lives of disadvantaged children will help reduce inequality, in both the short and the long run.”

**— James Heckman
(Nobel Laureate in Economics)**

Målsetningen med samarbeid?

- Beskytte flere barn?
- Avdekking?
- Få dømt flere gjerningspersoner?
- Sørge for bedre og helhetlige tiltak?
- Tilpasset opplæring?

Det er ikke nødvendigvis slik at en klarer å oppnå alt.
Hva er viktigst?

Det er helt sentralt med bedre forståelse for reglene om taushetsplikt, meldeplikt og avvergeplikt. Dette har det vært fokus på lenge, men hvor det er behov for mer ensartet opplæring til alle aktører for å avstemme forventninger og praksis.

Ivar Stokkereit, Unicef

hvem blir involvert

- barn, foreldre, slektninger og andre privatpersoner (inkl. andre barn)
- barnehage, skole, skolefritidsordning og pp-tjeneste
- helsetjenester på førstelinjenivå
- den kommunale barneverntjeneste, det statlige barnevernet
- barne- og ungdomspsykiatrien
- barneavdeling på sykehus
- familiekontor
- politi + statlige barnehus + bistandsadvokater + rettsvesen
- tverretatlige tiltak
- støttesentre, krisesentre og andre frivillige organisasjoner
- medlemmer og ledere i ulike typer fritidstilbud

Samhandling og tverrfaglig og samarbeid

Ansvar –muligheter - begrensninger

Hvorfor er samarbeid viktig?

For hvem er samarbeid viktig?

Fenomenforståelse – grunnleggende for godt samarbeid
Forpliktende samarbeid

Fra refleksjonsnotat:

«Det er ukentlig og nesten daglig samtaler og diskusjoner blant personalet på vår skole om hvor grensene går for «privatlivets fred» og hva som er greit å si noe om og hva som er utenfor vårt område som lærere. Oppfatningene blant personalet er veldig splittet.

Noen mener at det familiære,

alt som skjer på fritida, ikke er vår jobb, og nekter konsekvent å ha noe med det å gjøre. Andre igjen oppsøker kunnskap og innhenter informasjon og veiledning for å oppdatere seg og utvikle seg. Er alle lærere sosiallærere? Kan man vende ryggen til barn som åpenbart viser tegn til å ikke ha det bra hjemme? Er det riktig å fortsette med å snakke kun fag når prestasjonene daler, kroppsspråket endrer seg og oppfølgingen blir dårligere hjemmefra? Dette er spørsmål som ofte kommer opp i diskusjoner på «pauserommet». Fasiten ligger kanskje ikke i «pauserommet», men forskning og kartlegging gjort i fagmiljøer som sier noe om dette».

Student HSN

Refleksjonsnotater – en grunnpilar

- Får mer kunnskap om egen kompetanse og rolle.
- Blir (mer) kjent med og bevisste på egne tanker, følelser og kroppslige reaksjoner i arbeidet med mennesker utsatt for vold og overgrep
- Mer innsikt og forståelse for (hver)andres perspektiver
- Øker forståelse for og behovet for samhandling
- Ser gråsonenes fallgruver

Studentene om refleksjonsnotatene:

Vanskelig til å begynne med, ikke vant til å kjenne etter. Må øve.

Veldig godt læringsverktøy

og

veldig bra som personlig utviklingsdokument

Ønsker å fortsette og bruke refleksjonsnotat i jobben

Aktiviteter «lære av hverandre»

- Bli kjent øvelse – finne de som er forskjellig fra seg selv –etablere grupper
- Gruppearbeid - personlig kjennskap til samarbeidspartnere, en felles nøytral arena og møteplass.

Eks «Christoffersaken»

- Lukkede FB grupper /nettbaserte diskusjonsfora

- «Rettsak»
- «Debatten»
- Rollespill
- Invitere inn samarbeidspartnere
- Drøfte hverandres beredskapsplaner, etiske plattformer etc
- Lage nettverkskart, etablering av nettverk etc –hvem trenger vi nå og på hvilken måte?

HVORFOR STÅ OPP?

Historier om ungdom på flukt,
om trær og en liten fugl

Et arbeidshefte for ungdom og deres hjelpere

SOMMERFUGLKVINNENS FORLAG

Hvis vi spør hva skolen og lærere kan gjøre for å bidra til at utsatte barn og unge skal få en **resilient utvikling**, kan svaret være så enkelt som at det handler om **trivsel og ivaretagelse i hverdagen**

Olsen og Traavik 2014

-
1. Samarbeid er viktig for å gi **helhetlig hjelp**
 2. Vi som profesjonsutøvere er statens forlengede arm – for å **sikre borgernes grunnleggende menneskerettigheter**
 3. For å gi **riktig hjelp til riktig tid**
 4. For å samarbeide mest mulig **effektivt** for "elevne/brukerne/pasientene" våre, må vi ha **kunnskap om deres utfordringer og behov, troen på deres iboende ressurser**, og også ha fenomenforståelse innenfor det "området"/feltet vi skal bistå i.

VENNLIGHET
er sterkt undervurdert!

Svein Øverland

Takk for meg!